

12. Evaluering af Trygheds- og Omsorgspladser (2009-141167)

Projektet om Trygheds- og Omsorgspladser med selvvisitering er blevet evalueret, og der foreligger en evalueringsrapport fra Anvendt Kommunal Forskning (AKF).

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager evalueringen (bilag 2) til efterretning.

Problemstilling

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har i perioden 2007 – 2009 etableret 12 trygheds- og omsorgspladser (TOP), hvor borgerne selv kan visitere sig til et ophold. Pladserne er fordelt med otte pladser på Plejecentret Hasselbo og fire pladser på Håndværkerforeningens Plejehjem.

Målgruppen er borgere på +65 år, der er hjemmeboende, men som er utrygge ved at være alene i hjemmet som følge af sygdom eller faldepisode, en social hændelse som f.eks. indbrud i nærmiljøet eller i forbindelse med pårørendes indlæggelse.

Indholdet i tilbuddet er pleje og omsorg med fokus på borgerens tryghed og er rettet til borgere med almindelige plejebehov. Desuden er der mulighed for rådgivning og vejledning f.eks. i forhold til andre kommunale tilbud.

Projektet er ved afslutningen evalueret med henblik på at bidrage med viden om, hvordan trygheds- og omsorgspladser afhjælper en kritisk situation for ældre med et lettere plejebehov, og hvordan tilbuddet kan tilrettelægges fremadrettet, så borgerne får bedst mulig gavn af tilbuddet.

Evalueringens overordnede konklusion er, at der er behov for denne type pladser, men at den faglige profil og sammenhængen med de øvrige tilbud bør overvejes. Denne evaluering kan derfor bidrage fremadrettet til den samlede masterplan for midlertidige døgntilbud, der fremlægges for Sundheds- og Omsorgsudvalget i december 2009.

Løsning

Evalueringen konkluderer, at der findes et behov for et midlertidigt tilbud om tæt tilsyn og aflastning. Muligheden for at kunne visitere sig selv kan skabe tryghed for de ældre borgere og tilbuddet bruges af en relevant målgruppe, det vil sige borgere, der føler sig utrygge ved at opholde sig i eget hjem. Samlet set har opholdet på TOP-pladserne hjulpet borgere igennem en kritisk periode.

Samtidig viser evalueringen, at borgere, der har benyttet pladserne, ofte har et mere komplekst behov for indsats end først antaget i projektet. I konceptet for TOP-pladserne (bilag 1) er det beskrevet, at målgruppen for pladserne er borgere, der er næsten selvhjulpne i dagligdagen, men med behov for almindelig pleje og omsorg i en afgrænset periode. Tilbuddet er dermed et supplement til de øvrige midlertidige døgntilbud, herunder rehabiliteringspladser og akutte plejepladser. Konceptet har ikke haft særlig fokus på det rehabiliterende aspekt, men medarbejderne på TOP-pladserne har været opmærksomme på dette og har rekvireret hjælp til f.eks. genoptræning, hvor der var behov

herfor.

Evalueringen konkluderer, at det væsentligste ved opholdet på en TOP plads er trygheden ved at være i et plejemiljø, mens man genvinder sine kræfter både fysisk og psykisk. Derudover viser evalueringen, at det er væsentligt at have fokus på, hvordan borgeren støttes i at genopnå evnen til at klare sig i egen bolig. I evalueringen peges endvidere på risikoen for, at pladserne ”sander til” med plejkrævende borgere, som har vanskeligt ved at vende tilbage til egen bolig, hvis der slækkes på kravet om selvhjulpenhed ved indskrivningen.

Det fremgår af evalueringen, at der har været fokus på kapacitet og belægning på TOP pladserne, samt at pladsernes beliggenhed kan have betydning for anvendelsen. Således peger evalueringen på, at kendskab til – og formidling om - pladserne har stor betydning for brugen af pladserne.

Ved starten af projektet er formidlingen af TOP pladserne sket via en generel annoncekampagne. Efterfølgende er der informeret om pladserne via lokalområdernes medarbejdere og via pjecer, som er distribueret i de to lokalområder med TOP pladser.

I konceptet for TOP pladserne er det beskrevet, at den maksimale opholdstid er tre uger. Medarbejderne vurderer i evalueringen, at tre uger er for kort tid til at blive restitueret, og 45 % af borgerne har da også haft et ophold på mere end de tre uger. Evalueringen giver ikke svar på, om tre ugers ophold er det optimale, men peger på, at tre uger synes at være tilstrækkelig for de fleste. Varigheden af opholdet skal ses i sammenhæng med den mere komplekse sundhedstilstand som borgerne, der har benyttet pladserne, har haft. Evalueringen peger således på, at der er en gruppe borgere, som efter hjemkomst, har behov for opfølgning i form af stillingtagen til øget hjemmehjælp, vedligeholdende træning og/eller støtte til deltagelse i sociale aktiviteter.

I evalueringen indgår oplysninger fra ti interviews med borgere, der enten er - eller lige har været - på et ophold. Blandt dem har flertallet fået et positivt udbytte i form af bedre humør og funktionsniveau. Af interviewene fremgår det, at borgerne er kommet til kræfter, og at der er almindelig tilfredshed med opholdet.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vurderer på baggrund af evalueringen af TOP projektet, at konceptet om trygheds- og omsorgspladser med selvvisitering er brugbart for de ældre borgere i deres hverdag. Der skal imidlertid tages højde for, at målgruppen har vist sig at have mere komplekse behov for hjælp end først antaget.

Økonomi

Ved Budgetforliget for 2007 blev der bevilliget 5 mio. kr. årligt til drift af 14 selvvisiteringspladser i en 3-årig periode (2007 – 2009). Ved projektets start var der ledig kapacitet på plejehjemmene til at etablere 12 pladser. Belægningsprocenterne er fulgt tæt og løbende. De gennemsnitlige belægningsprocenter har ligget mellem 40 % og 80 %. Der har derfor ikke været behov for at udvide antallet af pladser.

Videre proces

Ved budgetforliget for 2010 blev der bevilliget 6,2 mio. kr. årligt i en treårig periode til at fortsætte med tilbuddet om selvvisiteringspladser.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil i forbindelse med fremlæggelse af masterplanen for midlertidige døgnpladser for Sundheds- og Omsorgsudvalget i december 2009 vende tilbage med et forslag til, hvordan denne bevilling kan udmøntes bedst muligt, herunder hvordan TOP pladser med selvvisitering kan tænkes ind som en del af forvaltningens samlede tilbud. Masterplanen vil komme med anbefalinger både vedrørende faglig profil, placering og antal af de forskellige typer af midlertidige døgnpladser.

Evalueringsrapporten offentliggøres i et working paper på AKF's hjemmeside og på Sundheds- og Omsorgsforvaltningens hjemmeside. Projektets hovedresultater søges endvidere formidlet i mindre artikler og/eller gennem mundtlige præsentationer ved relevante møder og arrangementer.

BILAG

Anne Mette Fugleholm

/Margrethe Kusk Pedersen

bilag

[Bilag 1. Koncept for TOP pladser](#)

[Bilag 2. Evalueringsrapport fra AKF om TOP](#)

